

Stadswandeling Zutphen

Auteur: Marycke Naber

Vesting- en hanzestad, IJssel, Berkel, hofjes

Zutphen is al sinds de Romeinse tijd continu bewoond. Na de verwoesting door vikingaanvallen eind 9e eeuw werd een ringwal met diepe gracht gelegd, deels over de huidige Groenmarkt, Houtmarkt en Zaadmarkt. Zutphen kreeg eind 12e eeuw stadsrechten toegewezen door graaf Otto van Gelre en werd vanaf de 13e eeuw een van de Hanzesteden. Tegenwoordig zijn in het centrum van Zutphen nog veel sporen te vinden van de middeleeuwse bloeitijd van de stad, zoals tientallen huizen uit de 14e eeuw, die na de grote stadsbranden in 1284 en 1336 met stedelijke subsidies in baksteen zijn gebouwd. Van de ommuring uit die tijd resteren onder meer de Drogenapstoren uit 1446, de Bourgonjetoren uit 1457, diverse waltorens aan de Armenhage uit de 13e eeuw en de 14e-eeuwse Berkelpoort.

Na een stuk binnenstad met onder meer de Broederenkerk, de Wijnhuistoren, de Walburgiskerk met kettingbibliotheek, de Musea Zutphen in de Hof van Heeckeren en het Wöhrmannhofje loop je langs de Bourgonjetoren, de jachthaven en de IJssel met Gemaal Helbergen. Vervolgens loopt de route door Park Helbergen, langs de Berkel, de Vispoortgracht en de huisjes van de David Everkinks Stichting naar de Drogenapstoren. Weer in het centrum loop je door het Oude Bornhof en Armenhage, vervolgens langs de Berkelpoort terug naar het station. 25 % onverhard.

Let op: Bij hoogwater kunnen de uiterwaarden onder water staan. Er is een alternatief.

Routebeschrijving

Verlaat het station aan de centrumzijde, steek over bij de verkeerslichten en loop RD, Stationsweg. Steek aan het eind over bij het zebrapad, ga LA en de 1e straat RA.

1. Ga aan het eind RA, Spoorstraat, dan LA naar de ingang van hotel Broederenklooster, daar RA. Op de kruising ga je LA naar het Gideonmonument ter nagedachtenis aan de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog, daar RA en aan het eind LA langs de bibliotheek in de Broederenkerk, zie het infobord. Ga aan het eind LA, Broederenkerkhof, en de 1e straat RA, Broederenkerkstraat. Aan het eind ga je LA, Spiegelstraat, op de driesprong schuin RA (Korte Hofstraat).
2. Ga bij de 17e-eeuwse Wijnhuistoren LA, Houtmarkt. Houd op de driesprong met de fontein rechts aan, Zaadmarkt. Ga de 1e steeg RA, Ravenstraatje, met museum De Brandkas van Henny en museumwinkel Het Snoepje in pand 't Gruythuis, op het kruispunt LA, Rode Torenstraat. Ga voor de kerk RA, Kerkhof. De ingang van de 12-13e-eeuwse Walburgiskerk bevindt zich meteen links. Daar kun je ook een bezoek brengen aan de 16e-eeuwse kettingbibliotheek, de Librije.

3. Aan het eind van de straat bevindt zich aan je rechterhand de burgerzaal van het stadhuis. Steek daarna de weg schuin naar links over naar de schelpenkoepel uit 1697. *Het is de ingang van de Musea Zutphen. De tuin was oorspronkelijk de achtertuin van de Hof van Heeckeren. Deze bestond oorspronkelijk uit drie laat-middeleeuwse panden die in de 17e eeuw tot één groot adellijk stadspaleis zijn verenigd.* Ga RA en meteen LA, Gravinnenhofsteeg, met het stadhuis aan je rechterhand. Zie de gevelsteen in de steeg.
4. Ga aan het eind LA en links van het pand 34-44 RA door de donkergroene deur en het steegje naar het Wöhrmannhofje uit 1983, op de voormalige plek van drukkerij Wöhrmann. Loop terug en ga RA (Kuiperstraat), met direct aan je linkerhand de oorspronkelijke voorgevel van de Hof van Heeckeren. Ga op het kruispunt LA, Waterstraat en meteen RA. Loop RD met de Bourgonjetoren aan je linkerhand (zie het infobordje). Houd links aan over het asfaltpad langs de natuurspeeltuin en ga aan het eind schuin LA over het tegelpad.
5. Steek de weg RA over via het zebrapad, ga RA en meteen LA over het klinkervoetpad langs de jachthaven. Ga aan het eind daarvan RA. Blijf de Vischpoortstraat resp. Badhuisweg langs de kademuur volgen. Loop in de bocht naar links RD over het asfaltvoetpad. Ga vlak voor de bocht naar links schuin RA over het smalle pad naar beneden, daar LA. *Volg bij hoogwater het asfaltpad, ga aan het eind RA (Badhuisweg), vlak voor de bocht naar links RA over het fietspad. Je passeert Gemaal Helbergen, zie verder bij routepunt 7.*
6. Ga het 1e pad RA, vlak langs de IJssel. Volg het pad en ga aan het eind schuin RA onderlangs Gemaal Helbergen uit 1955. Ga bij het draaihekje LA steil omhoog, dan RA over de klinkerweg en RD over het klinkerfietspad.
7. Ga bij paaltje nr. 80 LA over het klinkerpad naar beneden en verder over het halfverharde pad. Je loopt door Park Helbergen. Volg het pad naar links, ga op de Y-splitsing schuin RA. Loop op de kruising RD, blijf het halfverharde pad volgen, loop aan het eind RD over het tegelpad. Steek de doodlopende klinkerweg over en loop RD, ga voorbij de afsluitboom LA over het grasbetonpad resp. graspad langs het water. Ga het 1e pad RA, op de driesprong schuin RA, op het asfaltpad LA.
8. Vlak na de bocht naar links ga je schuin RA over het halfverharde pad, in de bocht naar rechts LA naar beneden en RA over het graspad langs het water (de Berkel). Ga aan het eind LA langs het fietspad. Negeer na het fietspad van links het graspad naar links, ga in de bocht naar links schuin LA over het graspad. Ga het 1e pad RA (aan het eind daarvan staat een infopaneel over de Bonte Berm), steek het fietspad over, ga LA over het klinkerpad en steek de weg over via het zebrapad. Ga RA en houd links aan langs het fietspad.
9. Ga direct na het water (de Vispoortgracht) schuin LA over het smalle pad, houd links aan en loop verder langs de huisjes uit 1884 van de David Everkinks Stichting (Tadamastraat). Ga na de bocht naar rechts aan het eind LA, langs de huisjes uit 1896 en de openbare school uit 1894 (Tadamasingel). Steek de Martinetsingel over via het zebrapad en loop RD langs het beeld van Thonis Drogenap, een stadstrompetter omstreeks 1555 door Oscar Rambonet over het voetpad, Drogenapsteeg, door de Drogenapstoren. Zie het infobordje aan de achterkant daarvan en loop na en loop aan het eind van de steeg RD, Zaadmarkt.

10. Ga na huisnr. 6 RA door de fraaie poort door het Oude Bornhof uit 1320. Het pand aan de overkant van het park was het woonhuis van de steenrijke geestelijke Borro, dat hij beschikbaar stelde voor arme ouderen. Ga LA langs het beeld 'Else' van Maité Duval, loop links om het pleintje met de boom in het midden en loop na het poortgebouw RD (Schupstoel). Ga aan het eind RA en meteen op het kruispunt LA, Oude Wand.
11. In de bocht naar links ga je schuin RA, Armenhage, langs de stadsmuur en twee verdedigingstorens. Loop aan het eind RA door het poortje in de stadsmuur, steek daarna LA de weg over en ga aan het eind van het klinkerpad LA door het poortje naast de 14e-eeuwse Berkelpoort. Ga aan het eind van het asfaltpad RA, direct na de brug LA, Beekstraat. Loop aan het eind daarvan RD langs de fonteintjes en ga bij het zebrapad RA (Stationsstraat), terug naar het station.

Praktische informatie

Bezienswaardigheden

BIJ de bieb in de Broederenkerk, Broederenkerkplein 2, 0575 512 926, ma-vr 09.00-17.00, za 11.00-17.00

Museumwinkel Het Snoepje, Ravenstraatje 3, 06 2212 8014,

[facebook.com/people/Museumwinkel-het-snoepje/100063906429812](https://www.facebook.com/people/Museumwinkel-het-snoepje/100063906429812)

Walburgiskerk, Librije en torenbeklimming, Kerkhof 3, Zutphen, 0575 547 058, walburgiskerk.nl en librije-zutphen.nl

Musea Zutphen (Stedelijk Museum en Museum Henriette Polak), 's Gravenhof 4, Zutphen, 0575 516 898, museazutphen.nl

Eten en drinken

Kwalitaria Zutphen, Overwelving 7, 0575 514 750, kwalitaria.nl/vestiging/kwalitaria-zutphen

Biebcafé in BIJ de bieb, zie bij 'Bezienswaardigheden'

Restaurant Chapoo!, Turfstraat 7, 0575 547 768, chapoo.nl

Allerlei horecagelegenheden aan de Houtmarkt, zie inzutphen.nl

Brasserie & lunchroom Bryans, Beukerstraat 71, 0575 514 248, bryans.nl

Overnachten

Zie inzutphen.nl

Openbaar vervoer

Station Zutphen

Parkeren

P&R Station, Lijmerij 2 (aan de noordzijde van het station). In- en uitrijden kan problematisch zijn, zie reviews

Routebeschrijving, topografische kaart en GPS-track van deze wandeling vind je op Wandelzoekpagina: www.wandelzoekpagina.nl/wandeling/stadswandeling-zutphen/20940/. Reactie, opmerkingen en aanvullingen zijn welkom op Wandelzoekpagina.

In 'De mooiste landgoedwandelingen in de Achterhoek' beschrijft Marycke Janne Naber 12 rondwandelingen van 10 tot 15 km over 28 landgoederen in de afwisselende Achterhoek. Tevens heeft Marycke per route bewoners of beheerders van een landgoed geïnterviewd. De gids is te bestellen op www.gegarandeerdonregelmatig.nl.

4 **Neem een abonnement!**
Meer dan 1500 wandelkaarten

voor slechts
€ 13,50

The advertisement features a background of various colorful maps. On the left, there are three overlapping map thumbnails. A large white number '4' is inside a red circle. The text is in bold, with 'Neem een abonnement!' and 'Meer dan 1500 wandelkaarten' in blue and 'voor slechts € 13,50' in white on a red background.